

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

Гарант освітньої програми

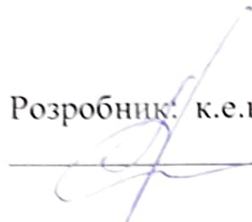
Раїса КОЖУХІВСЬКА
«19» 08 2025

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Статистика в туризмі»

Освітній рівень:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Галузь знань:	<u>І «Транспорт та послуги»</u>
Спеціальність:	<u>ІЗ «Туризм та рекреація»</u>
Освітня програма:	<u>Туризм</u>
Факультет:	<u>менеджменту</u>

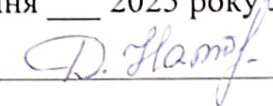
Умань – 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Статистика в туризмі» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» освітньої програми «Туризм». Умань: Уманський НУС, 2025. 11 с.

Розробник: к.е.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
 Людмила МАЛЮГА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Протокол від " __19__ " __серпня__ 2025 року № __1__

Завідувач кафедри Діана НАГЕРНІОК

" __19__ " __серпня__ 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту

Протокол від " __20__ " __серпня__ 2025 року № __1__

Голова Марина ГОМЕНІОК

" __20__ " __серпня__ 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань Ж «Транспорт та послуги»	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність ЖЗ «Туризм та рекреація»	
Змістових модулів – 3		
Індивідуальне завдання –		
Загальна кількість годин – 105		
Тижневих годин навчання: аудиторних – 3,0; самостійної роботи студента – 4,0.		Освітній рівень: перший (бакалаврський)
	Освітня програма: «Туризм»	Семестр: <i>3-й</i>
		Лекції: <i>22 год.</i>
		Практичні: <i>24 год.</i>
Самостійна робота: <i>59 год.</i>		
		Вид контролю: <i>екзамен</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Статистика в туризмі» є формування у майбутніх бакалаврів з туризму теоретичних знань та практичних навичок статистичної оцінки економічних явищ і процесів туризму, опанування методів статистичного аналізу.

Завданням навчальної дисципліни є вивчення принципів, методів реєстрації, зведення та групування, а також вивчення статистичних закономірностей явищ і процесів у туризмі.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти: вивченню дисципліни «Статистика в туризмі» передують вивчення таких дисциплін як «Вища та прикладна математика», «Основи економічної науки», «Основи наукових досліджень», «Основи туризмознавства».

У процесі реалізації програми дисципліни «Організація підприємницької діяльності в сфері обслуговування» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою (табл. 2.1):

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Облік і оподаткування підприємств сфери обслуговування»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК07	Здатність працювати в міжнародному контексті	ПР 2	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук
		ПР 3	Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)			
ФК 1	Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності	ПР 2	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук
		ПР 3	Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ
ФК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПР 3	Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ
ФК 5	Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів	ПР 3	Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ

ФК 10	Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал	ПР 3	Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ
ФК 15	Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства	ПР 2	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук
ФК 17	Розуміння основних понять та концепцій сільського (зеленого) туризму	ПР 23	Знати і розуміти особливості розвитку сільського (зеленого) туризму, як одного із складових соціально-економічного, сталого розвитку сільської місцевості

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Облік і оподаткування підприємств сфери обслуговування», наведено у табл. 2.2, 2.3.

Таблиця 2.2.

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною
«Організація підприємницької діяльності в сфері обслуговування»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	Концептуальні знання, набуті в процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень	Активна участь у розгляді лекційного матеріалу Обговорення лекційного матеріалу Міні-лекція Презентація за темою заняття	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекцій, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль
1.2	Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Підготовка і захист реферативного матеріалу	
2	Уміння/навички:		
2.1	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Активна участь у розгляді лекційного матеріалу Обговорення лекційного матеріалу Міні-лекція Презентація за темою заняття	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекцій, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
2.2	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Підготовка і захист реферативного матеріалу	
3	Комунікація:		
3.1	Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної	Активна участь у розгляді лекційного матеріалу Обговорення лекційного матеріалу	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, підготовка та представлення презентацій,

	діяльності	Міні-лекція Презентація за темою заняття Рольові ігри Підготовка і захист реферативного матеріалу	рефератів, міні-лекції, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
4	Відповідальність і автономія:		
4.1	Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах	Активна участь у розгляді лекційного матеріалу Обговорення лекційного матеріалу Міні-лекція Презентація за темою заняття Підготовка і захист реферативного матеріалу	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
4.2	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів	Активна участь у розгляді лекційного матеріалу Обговорення лекційного матеріалу Міні-лекція Презентація за темою заняття Підготовка і захист реферативного матеріалу	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.

Таблиця 2.3.

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів
навчання з навчальної дисципліни «Облік і оподаткування підприємств
сфери обслуговування»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПР 2	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук	Активна участь у розгляді лекційного матеріалу Обговорення лекційного матеріалу Міні-лекція Презентація за темою заняття Підготовка і захист реферативного матеріалу Для активізації навчального процесу передбачено застосування самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, розв'язування завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
ПР 3	Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ	Активна участь у розгляді лекційного матеріалу Обговорення лекційного матеріалу Міні-лекція Презентація за темою заняття Підготовка і захист реферативного матеріалу Для активізації навчального процесу передбачено застосування самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, розв'язування завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.

ПР 23	Знати і розуміти особливості розвитку сільського (зеленого) туризму, як одного із складових соціально-економічного, сталого розвитку сільської місцевості	Активна участь у розгляді лекційного матеріалу Обговорення лекційного матеріалу Міні-лекція Презентація за темою заняття Підготовка і захист реферативного матеріалу Для активізації навчального процесу передбачено застосування самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, розв'язування завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекцій, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
-------	---	---	--

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи статистики

Тема 1. Предмет і метод статистики

Статистика як вид практичної діяльності. Предмет, метод і завдання статистики туризму. Базові поняття й категорії статистики туризму з точки зору попиту. Класифікації продуктів і видів діяльності в туризмі. Чинники формування та розвитку статистики. Складові статистики як багатогалузевої науки.

Тема 2. Статистичне спостереження

Основні напрями статистичних досліджень. Етапи статистичного дослідження. План статистичного спостереження. Мета спостереження. Об'єкт спостереження. Одиниця сукупності. Одиниця спостереження. Програма спостереження. Статистичний інструментарій. Статистичний формуляр. Види та способи реєстрації даних. Суб'єкти статистичних спостережень. Організаційні форми спостереження. Спеціально організовані спостереження. Види статистичних реєстрів.

Змістовий модуль 2. Методи статистики

Тема 3. Методологічні основи статистики колективних засобів розміщування та агросадіб

Основи статистики колективних засобів розміщування (КЗР) та агросадіб. Завдання статистичного дослідження КЗР. Узагальнюючі характеристики діяльності КЗР та агросадіб. Статистичний аналіз доходів і витрат КЗР та агросадіб. Аналіз розподілів у статистиці КЗР та агросадіб.

Тема 4. Індексні моделі в статистиці

Функції індексів у статистичному дослідженні. Системи взаємозв'язаних індивідуальних індексів у статистиці. Зведені індекси в статистиці. Аналіз динаміки та впливу факторів середньої ціни. Багатофакторні мультиплікаційні моделі в статистиці

Змістовий модуль 3. Статистика туризму

Тема 5. Статистика туристських потоків.

Завдання статистики туристських потоків. Показники туристопотоків за даними державної прикордонної служби України. Показники туристопотоків за даними звітів КЗР. Показники туристопотоків за даними суб'єктів туристичної діяльності. Характеристики попиту на послуги суб'єктів туристичної діяльності та їх аналіз. Аналіз динаміки та впливу факторів середньої тривалості туру.

Тема 6. Аналіз інтенсивності розвитку та сезонності турпотоків

Основні та середні характеристики динаміки туристських потоків. Аналіз тенденцій розвитку туристопотоків. Комплексна оцінка сезонності туристопотоків.

Тема 7. Статистика туристських витрат і туристського споживання

Проблеми визначення місця туризму в економіці країни. Визначення туристських витрат та туристського споживання. Державні вибіркові опитування відвідувачів щодо

визначення обсягу туристичних витрат. Методологічні основи проведення вибіркового спостереження у туризмі. Факторний аналіз витрат відвідувачів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Основи статистики						
Тема 1. Предмет і метод статистики	12	2	2	–	–	8
Тема 2. Статистичне спостереження	14	2	4	–	–	8
Разом за змістовим модулем 1	26	4	6	–	–	16
Змістовий модуль 2. Методи статистики						
Тема 3. Методологічні основи статистики колективних засобів розміщування та агросадіб.	16	4	4	–	–	8
Тема 4. Індексні моделі в статистиці	12	2	2	–	–	8
Разом за змістовим модулем 2	28	6	6	–	–	16
Змістовий модуль 3. Статистика туризму						
Тема 5. Статистика туристських потоків.	17	4	4	–	–	9
Тема 6. Аналіз інтенсивності розвитку та сезонності турпотоків	17	4	4	–	–	9
Тема 7. Статистика туристських витрат і туристського споживання.	17	4	4	–	–	9
Разом за змістовим модулем 3	51	12	12	–	–	27
Усього годин	105	22	24	–	–	59

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Основи статистики		
1	Тема 1. Предмет і метод статистики	2
2	Тема 2. Статистичне спостереження	4
Змістовий модуль 2. Методи статистики		
3	Тема 3. Методологічні основи статистики колективних засобів розміщування та агросадіб.	4
4	Тема 4. Індексні моделі в статистиці	2
Змістовий модуль 3. Статистика туризму		
5	Тема 5. Статистика туристських потоків.	4
10	Тема 6. Аналіз інтенсивності розвитку та сезонності турпотоків	4
11	Тема 7. Статистика туристських витрат і туристського споживання.	4
Усього		24

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і метод статистики	8
2	Статистичне спостереження	8
3	Методологічні основи статистики колективних засобів розміщування та агросадіб.	8
4	Індексні моделі в статистиці	8

5	Статистика туристських потоків.	9
6	Аналіз інтенсивності розвитку та сезонності турпотоків	9
7	Статистика туристських витрат і туристського споживання.	9
Усього		59

7. Методи навчання

При вивченні дисципліни «Статистика в туризмі» використовуються студентоцентрований, компетентнісно-орієнтований, практико-орієнтований підходи до навчання, ініціативне самонавчання.

Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Практичні заняття проводяться в малих групах, використовуються ситуаційні завдання, ділові ігри, підготовка презентацій з використанням сучасних програмних засобів та Інтернет.

Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється через університетське модульне середовище освітнього процесу Moodle.

8. Методи контролю

Комплекс контрольних заходів містить поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль включає оцінювання знань здобувача вищої освіти під час проведення практичних занять; виконання завдань самостійної та науково-дослідної роботи і ін.

Підсумковий контроль знань проводиться у вигляді екзамену за екзаменаційними білетами, структуру яких НПП визначає самостійно, або за тестовими завданнями через університетське модульне середовище освітнього процесу Moodle.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний (модульний) контроль							Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	30	100
15	10	10	5	15	10	5		

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення організації навчального процесу з навчальної дисципліни «Статистика в туризмі» включає:

- освітньо-професійну програму;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- конспект лекцій з навчальної дисципліни;
- плани практичних занять і методичні рекомендації щодо їх проведення;

Малюга Л.М. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять з навчальної дисципліни «Статистика в туризмі» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» освітньої програми «Туризм». Умань: Уманський НУС. 2025. 15 с.

– завдання для самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо їх виконання:

Малюга Л.М. Методичні матеріали, завдання і вказівки для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Статистика в туризмі» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» освітньої програми «Туризм». Умань: Уманський НУС. 2025. 18 с.

- засоби діагностики знань та умінь студентів;
- завдання для модульного та підсумкового контролю знань;
- рекомендована література.

12. Рекомендована література

Базова:

1. Про туризм: Закон України від 15.09.1995. №324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-vp#Text> з змінами, внесеними згідно із Законом № 1276-VI (1276-17) від 16.04.2009.

2. План заходів на 2021-2023 рік щодо підтримки сфери культури, охорони культурної спадщини, розвитку креативних індустрій та туризму URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/84-2021-p#Text>

3. Баран Р.Я., Жолоб Л.І., Кондур О.С., Крупа О.М. Статистика: навчальний посібник. Чернівці: ТОВ «Видавництво «Наші книги» 2008. 240 с.

4. Гапоненко Г.І., Парфіненко А.Ю., Шамара І.М. Сільський зелений туризм. К.: Університетська книга, 2023. 178с.

5. Горкавий В.К. Статистика: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2020. 644 с.

6. Єріна А.М., Пальян З.О. Теорія статистики: Практикум. 7-ме вид., стер. К.: Знання, 2009. 255 с.

7. Ковтун Н.В. Теорія статистики: курс лекцій, практикум. Київ: ІМЕКС. 2007. 276 с.

8. Куценко О.І. Статистика туризму: навчально-методичний посібник. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. 79 с.

9. Мармоза А.Т. Практикум з теорії статистики. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2003. 344 с.

10. Милашко О.Г. Статистика туризму: навчальний посібник. Одеса: ОДЕУ, Ротапринт, 2010. 168 с.

11. Підгорний А. З., Милашко О. Г. Статистика туризму: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2014. 204 с.

12. Податковий Кодекс України: Закон України від 2 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

13. Руденко В.М. Математична статистика. К.: Центр учбової літератури, 2022. 304с.

14. Шандор Ф. Ф., Кляп М. П. Сучасні різновиди туризму : підручник. Київ: Знання, 2013. 334 с.

Допоміжна:

1. Бакурова А.В., Діденко А.В. Визначення соціально-економічної ефективності системи оподаткування в галузі туризму України. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2012. № 2. С. 39-44.
2. Білецька І.М. Моніторинг тенденцій розвитку міжнародного туризму. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип. 11. С. 41–46.
3. Височан О.С. Співвідношення понять «подорожуючий», «відвідувач» і «турист»: міжнародний обліково-статистичний підхід. *Бізнес-Інформ*. 2013. № 3. С. 200-206.
4. Кулинич Р. О. Статистичні методи аналізу взаємозв'язку показників соціально-економічного розвитку. Монографія. К.: ВПД Формат, 2008. 288с.
5. Лугинін О.Є. Статистика. Підручник. 2-е видання, перероблене та доповнене. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 608 с.
6. Малюга Л.М., Загороднюк О.В., Кожухівська Р.Б. Статистика та інформаційні технології прийняття управлінських рішень у проектуванні об'єктів сфери обслуговування. *Інфраструктура ринку*. 2023. No 74. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/74-2023>
7. Малюга Л.М., Гоменюк М.О., Пархоменко Л.А. Статистика обліку доходів і витрат в управлінні підприємствами сфери обслуговування. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2146>
8. Матковський С.О., Гальків Л.І., Гринькевич О.С., Сорочак О.З. Статистика: Навчальний посібник. Львів: "Новий світ – 2000", 2009. 430 с.
9. Милашко О. Г. Колективні засоби розміщування як об'єкт статистичного вивчення. *Вісник соціально-економічних досліджень*: зб. наук. пр. Одеський нац. екон. ун-т. Одеса, 2014. Вип. 2 (53). С. 202-206.
10. Пархоменко Л. А., Малюга Л. М., Фротер О. С., Нижник І. О. Управління витратами як резерв для підвищення ефективності діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9754>

13. Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України: офіційний вебсайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Аналітичні публікації з проблем гостинності. URL: <http://prohotelia.com.ua>.
3. Всесвітня рада з туризму та подорожей (WTTC). URL: <http://www.wttc.org/>.
4. Державна туристична адміністрація. URL: <http://www.tourism.gov.ua/>.
5. Державний Фонд фундаментальних досліджень України. URL: <http://www.dffd.gov.ua/>
6. Наукова бібліотека ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
7. Бізнес в Україні. URL: <http://www.ukrbiz.net>.

14. Зміни в робочій програмі

У робочій програмі відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм» переглянуто структуру навчальної дисципліни та розподіл балів, які отримують студенти, оновлено методичне забезпечення.